ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ν. Χ. ΚΡΑΝΙΩΤΑΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡ. 8
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΑΠΑΞΑΓΟΡΑ ΑΡ. 5
ΤΗΛΕΦΩΝΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ 30-293
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ 30-260
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ 30-260
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ 23-367
27-574

Ο ΤΥΠΟΣ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
28
ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1939

ΕΤΟΣ 5ον. ΑΡΙΘ. 1562. ΤΙΜΗ ΔΡΧ. ΔΥΟ

Ο ΘΕΣΠΙΣ

"Εως τότε δὲν ὑπῆρχε θέατρον. Ὑπῆρχε μόνον ἕνα σύνολον προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐκινοῦντο καὶ ὡμίλοῦσαν καὶ ἐτραγουδοῦσαν μὲ ἕνιαῖον ρυθμόν. "Ητο ὁ χορός. Ἀλλὰ ὁ τραγικὸς Θέσπις, ἑξακόσια περίπου ἔτη πρὸ Χριστοῦ, παρουσίασεν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν χορόν, ἕνα πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἀφηγεῖτο ἀξιοσημείωτα παλαιὰ ἐπεισόδια, μιμούμενον τοὺς ἥρωας τῶν ἀφηγήσεων. Αὐτὸς ἦτο ὁ πρῶτος ἠθοποιός. Καὶ ἡ πρώτη θεατρικὴ στιγομυθία ἠχησε μεταξὺ τοῦ ἠθοποιοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ κορυφαίου τοῦ χοροῦ. "Ετσι ἐγεννήθη τὸ δράμα.

Πατὴρ του λοιπὸν ὁ Θέσπις.

"Εγραψε θεατρικὰ ἔργα καὶ μετεῖχεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὡς ἠθοποιός.

Ὁ δαιμόνιος αὐτὸς ἄνθρωπος προὐχώρησε μὲ ἅλματα: Συνεκρότησε τοὺς πρώτους περιοδεύοντας θιάσους, κατεσκεύασε σκηνάς κινητάς, ἐφόρτωσεν ἀνθρώπους καὶ σύνεργα εἰς ὀχήματα, καὶ περιώδευε τοὺς δήμους. "Ησαν «τὰ ἅρματα τοῦ Θέσπιδος».

Ταῦτα πρὸ δυόμισι χιλιάδων ἐτῶν!

Πρό τινος καιροῦ, τὸν ἠκούσαμεν, αὐτὸν τὸν δρον: Τὰ ἅρματα τοῦ Θέσπιδος.

"Οσοι εἶχαν ἐκ τῆς παλαιοτάτης Ἱστορίας μίαν Ἰδέαν περὶ τῶν περιοδευόντων ἐκείνων θεάτρων, ἐνεθυμήθησαν ἀμέσως τὸν δημιουργικώτατον θιασάρχην καὶ συγγραφέα καὶ θεατρώνην καὶ ἠθοποιὸν. Καὶ οἱ ἄλλοι δμως — ἂς μὴ ἐγνώριζαν τὴν Ἱστορίαν τοῦ πράγματος. Δὲν ἔμειναν εἰς ἀπορίαν. Διότι ὁ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως, τὰ εἶχεν εἰπῆ καθαρά: Ἡ ἐπαρχία — εἶχεν εἰπῆ — χρήζει θέατρον μετρίας ποιότητος. Λοιπόν:

«Διὰ νὰ θεραπεύσωμεν αὐτὸ τὸ κακὸν κατηρτίσαμεν νόμον, διὰ τοῦ ὁποίου παρέχεμεν εἰς τὸ Βασιλικὸν Θέατρον τῆς Ἑλλάδος τὰ μέσα νὰ καταρτίσῃ περιοδεύοντας θιάσους, ἀρτίως συγκεκροτημένους, ἀρτίως καὶ αὐστηρῶς διευθυνομένους, μὲ ἐξηλεγμένον δραματολόγιον καὶ ἐξησφαλισμένην καλλιτεχνικὴν κατεύθυνσιν, οἱ ὁποῖοι, ὑπὸ τὴν γενικὴν ἐνασπίδα «Ἅρματα Θέσπιδος τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου τῆς Ἑλλάδος» θὰ παρέχουν περιοδικῶς εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐπαρχίαν, καὶ τὴν πλέον ἀπομεμακρυσμένην, πνευματικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν τροφήν, ἀνάλογον πρὸς ἐκείνην ποὺ παρέχει καὶ θὰ παρέχῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν ὁ κεντρικὸς θιασος τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου. Καὶ ἐπειδὴ ἔλαι αἱ ἐπαρχίαι δὲν ἔχουν θέατρα κατάλληλα διὰ νὰ δεχθοῦν ἄρτια καλλιτεχνικὰ συγκροτήματα, ὡς θὰ εἶνε τὰ "Αρματα τοῦ Θεσπιδος, εἰ θιασοι οὗτοι θὰ εἶνε ἐφωδιασμένοι μὲ κινητὰς λυομένας σκηνάς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ διασφαλίζεται ἀπολύτως ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικῶν μέσων ἡ παράστασις εἰσιόντος ποιητικοῦ ἔργου. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ λαὸς θὰ ἀπολαύσῃ πραγματικὰ πολιτισμένον θέατρον, καὶ εἰ καλοὶ ἠθοποιοὶ τοῦ δράματος καὶ τῆς κωμῳδίας, καὶ ἰδίως εἱ νέοι, ποὺ ὑποβάλλονται εἰς τόσους κόπους πολυετῶν σπουδῶν, θὰ ἀπερροφηθοῦν.

Ὁ κόσμος τοῦ θεάτρου, καὶ ὁ περὶ τὸ θέατρον, ἤξευρεν ἤδη ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἔτους, ὅτι ἐπρόκειτο νὰ καταρτισθοῦν, φροντίδι τοῦ κράτους, δύο δραματικοὶ θίασοι καὶ εἷς λυρικός, διὰ νὰ περιοδεύουν εἰς τὰς ἐπαρχίας.

Ἀπὸ τοὺς ἠθοποιοὺς πολλοὶ ἤλπισαν, πολλοὶ ἐθορυβήθησαν. Αἱ ἐπαρχίαι ἐξ ἄλλου ἐπερίμεναν. "Επειτα ἦλθαν αἱ ἐπίσημοι ἀνακοινώσεις τοῦ πρωθυπουργοῦ, αἱ ὁποῖαι παρουσίασαν τὸ σχέδιον συστηματοποιημένον καὶ προηγμένον εἰς ἀπόφασιν.

Εἴπαμεν: Ἀπὸ τοὺς ἠθοποιοὺς πολλοὶ ἐθορυβήθησαν, πολλοὶ ἤλπισαν. Καὶ αἱ συζητήσεις ἤρχισαν.

Πολλὰ τὰ θέματα. Καὶ μεταξὺ τῶν πολλῶν: Πῶς θὰ ξεδιαλεγθοῦν καὶ θὰ προσληφθοῦν οἱ ἠθοποιοὶ εἰς τὰ ἅρματα τοῦ Θέσπιδος;

Τὸ Βασιλικὸν Θέατρον, ὅταν ἀνασυνεστήθη ὑπὸ τῆς δημοκρατίας, εἶχε προκαλέσει πολλὰς ὀδυνηρὰς ἐκπλήξεις εἰς τὸν κόσμον τῶν ἠθοποιῶν. Κατὰ τὸ κρατοῦν τότε σύστημα προσελήφθησαν οἱ ἡμέτεροι, οἱ εὐνοούμενοι, οἱ διαθέτοντες μέσα, — κατὰ σύμπτωσιν δέ, ἡ κατ' ἐξαίρεσιν, προσλήφθησαν καὶ ἱκανοί.

Τὸ πρᾶγμα ἠδίκησε καὶ ἔπληξε σκληρότατα τοὺς ἄλλους ἠθοποιούς. Κατὰ τεκμήριον οἱ προσληφθέντες εἰς τὸ Βασιλικὸν... Θὰ μᾶς ἐκόβε τὴν γλῶσσαν ἡ δημ"ορατία ἐὰν ἔζη καὶ ἐκράτει ἀκόμη τὸ ψαλίδι της: Διὰ δευτέραν φορὰν λέγομεν «Βασιλικὸν» θέατρον, ἐν ᾧ ἡ δημοκρατία τὸ εἶχε μεταβαπτίσει εἰς "Εθνικόν. Κατὰ τεκμήριον ὁπωσδήποτε οἱ προσληφθέντες εἰς τὴν ἐπίσημον κρατικὴν σκηνὴν ἐθεωροῦντο ὡς οἱ ἄριστοι ἠθοποιοί. Ἐπὶ πλέον τὸ «Ἐθνικὸν» θέατρον εἶχεν ἀσυγκρίτως πλουσιώτερα σκηνικὰ μέσα ἀπὸ τὰ ἄλλα θέατρα, προσέλκυεν ὅλον τὸν ἐπίσημον κόσμον καὶ τοὺς περὶ αὐτόν, ἦτο ἀπηλλαγμένον φόρου, ὀπίσω δὲ ἀπὸ τὸν θεατρικὸν αὐτὸν ὀργανισμὸν ἵστατο τὸ κεντρικὸν ταμεῖον τοῦ κράτους. Πρῶτοι λοιπὸν ἐτρώθησαν οἱ ἠθοποιοί, ποὺ ἔμειναν ἔξω τοῦ νυμφῶνος, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι μερικαὶ κορυφαὶ τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου ἀπέστερξαν ἐκουσίως νὰ στεγασθοῦν κάτω ἀπὸ τὴν χαμηλὴν στέγην τῆς δημοκρατικῆς σκηνῆς. Ἀλλὰ οἱ κορυφαῖοι αὐτοὶ ἦσαν ἐσχηματισμέναι θεατρικαὶ προσωπικότητες, δὲν εἶχαν πλέον ἀνάγκην ἀπὸ κανένα ἐπίσημον τίτλον, ἐν ᾧ εἶχαν τοὐναντίον τὰ μέσα νὰ συνεχίσουν τὴν σταδιοδρομίαν των. Δεύτερον, ἐτρώθη ὡς ἐπιχείρησις καὶ ὡς ἰσόνομον τὸ θέατρον, ποὺ θὰ εἶχεν ἐφεξῆς ἀπέναντί του, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν κινηματογράφον, καὶ ἕνα ἀκόμη προνομιοῦχον καὶ πάνοπλον ἀνάπαλόν: τὸ ἐθνικὸν θέατρον. "Ητο ἀντίπαλος, τὸν ὁποῖον τὸ ἐλεύθερον θέατρον δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐπὶ ἴσοις.

Ὁπωσδήποτε ὑπῆρχεν ἀκόμη κάποιο στάδιον δράσεως καὶ διὰ τὸ ἐλεύθερον θέατρον, τὸ ὁποῖον προσεπάθησεν ἰδίᾳ δυνάμει νὰ κρατηθῇ. Ἰδίᾳ δυνάμει... Ποῖος ἄλλος νὰ ἐνδιαφερθῇ διὰ τὴν τύχην του; Τὸ κράτος; Μὰ ἦτο δημοκρατία τότε...

Μόλις λοιπὸν ἔγινε λόγος περὶ συγκροτήσεως περιοδευόντων κρατικῶν θιάσων —ἐτῶν ἁρμάτων τοῦ Θέσπιδος;— ἤρχισαν συζητήσεις μεταξὺ τῶν ἠθοποιῶν. Οἱ νεώτεροι πραϊτεῖναν ἀπὸ τότε νὰ ἔγίνετο ἡ πρόσληψις τῶν καλλιτεχνῶν κατόπιν διαγωνισμοῦ, ὥστε νὰ μὴ παραγκωνισθοῦν οἱ ἱκανοί. Ἀλλὰ ἐγεννήθησαν ἀμφιβολίαι διὰ τὸ δυνατὸν τῆς ἐφαρμογῆς τοιαύτης διαδικασίας. Πάντως οἱ περισσότεροι ἐπεφυλάσσοντο νὰ ἴδουν κατὰ ποῖον τρόπον θὰ συνεκροτοῦντο οἱ κρατικοὶ θίασοι, ἂν θὰ περιώδευαν καθ' ὁλόκληρον τὸ ἔτος ἢ μόνον κατὰ τὸ θέρος, ἂν θὰ ἐπεσκέπτοντο εἰς κάθε περίοδον ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα ἢ θὰ ἀφηναν ἐναλλὰξ μερικὰ τμήματά της διὰ τοὺς ἐλευθέρους θιάσους. Ἂν θὰ καθωρίζαν σύνηθες τίμημα εἰσόδου ἢ τιμήματα μικρόν, τὸ ὁποῖον θὰ ἐσυνήθιζε τὸν κόσμον νὰ πληρώνῃ διὰ τὸ θέατρον τόσῳ χαμηλὸν εἰσιτήριον, ὥστε νὰ μὴ καλύπτωνται τὰ ἔξοδα θιάσου μὴ ἐπιχορηγουμένου. Αὐτὰ ὅλα ἐπιμένω νὰ τὰ ἴδῃ ἐν τῇ πράξει ὁ κόσμος τοῦ θεάτρου, διότι ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἐξηρτᾶτο οὐδιαστικῶς ἡ τύχη τῶν ἠθοποιῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ περιελαμβάνοντο, καὶ τῶν ἠθοποιῶν οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ περιελαμβάνοντο εἰς τὰ ἅρματα τοῦ Θέσπιδος, καθὼς καὶ ἡ τύχη τοῦ ἐλευθέρου θεάτρου ἐν γένει.

Τὸ πιθὸν, ὅπου ἔρρε τὸ θέατρον —εἰδικώτερον δὲ ἐν προκειμένῳ ἡ ἐπαρχία— ἦτο στενόχωρον καὶ ἦτο γεμάτον δυσκολίας ἀπὸ τινος χρόνου. Θέλετε ἕνα παράδειγμα; Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν θεάτρων τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης ἔχουν συγκροτήσει ἕνα σωματεῖον, καὶ καθορίζουν ἀπὸ κοινοῦ τὰ πάντα, μεταξὺ δὲ τῶν πάντων καθορίζουν καὶ τὰς σχέσεις των πρὸς τοὺς θιάσους. Καθωρίσαν οὕτω ποῖον ποσοστὸν ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων θὰ ἀπαιτῇ τὸ κάθε θέατρον εἰς κάθε πόλιν διὰ νὰ παραχωρῆται εἰς θίασον — διότι, σημειωτέον, ὅλα σχεδὸν τὰ ἐπαρχιακὰ θέατρα εἶνε σήμερον κινηματοθέατρα. Βλέπουν δὲ ἀφ' ὑψηλοῦ τοὺς θιάσους, τοὺς ὁποίους τότε μόνον ἐγκολεύουν, ὅταν τὸ κέρδος φαίνεται ἀρκετὰ ἑλκυστικόν. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς ἕνα θέατρον τῆς Καβάλλας ἐπῆρεν ὡς ἐνοίκιον 30 % ἀπὸ τὰς εἰσπράξεις κάποιου θιάσου. Μίαν Κυριακὴν —κυρίως τὴν Κυριακὴν ἐργάζεται τὸ θέατρον εἰς τὰς ἐπαρχίας— ὁ θίασος εἰσέπραξεν 23 χιλιάδας δραχμῶν. Τὰ ποσοστὰ τοῦ θεάτρου ἀφηρέθησαν πρῶτα, κατόπιν ἐπλήρωθησαν τὰ ἄλλα ἔξοδα, καὶ ἔμειναν 8 ὁλόκληρον τὸν θίασον περὶ τὰς 6 χιλιάδας δραχμῶν. Διὰ τὴν Κυριακὴν ἔχει καθορισθῆ ποσοστὸν 35 % ὡς ἐνοίκιον θεάτρου, δι' ἄλλας πόλεις 30 %.

Ἔχει στενάξει λοιπὸν πολὺ ἡ θεατρικὴ «ἐξοχὴ» εἰς τὴν ἐπαρχίαν. Ἐπὶ πλέον εἶνε καὶ αἱ ἐλάχισται θίασοι. Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἐπὶ παραδείγματι, ἤρχισεν ἀπὸ γθὲς παραστάσεις ὁ ἀγγλικὸς θίασος ποὺ εἶχεν ἔλθει πέρυσιν εἰς τὰς Ἀθήνας. Παίζει εἰς τὸ Ἴδιον θέατρον ὅπου μετ' ὀλίγας ἡμέρας —τὴν 4ην Μαΐου— πρόκειται νὰ μετάβῃ καὶ νὰ ἀρχίσῃ παράστασεις ὁ ἑνὸς μήνα ὁ μόνος ἑλληνόφωνος δραματικὸς θίασος τῶν Ἀθηνῶν. Φαντασθῆτε ποῖον «ἐξαιρετικὸν» θὰ ὑποστῇ ἡ θεατρικὴ «ἐξοχὴ» τῆς Θεσσαλονίκης, ἐνδιαμέσως καὶ τῆς ἀθεμίτου ἀνταγωνιστικῆς τοῦ κοινοῦ. Διὰ τὸν ἑλληνικὸν θίασον θὰ μείνουν τὰ ψιχία.

Τὸ καθ' ὁλοκληρίαν ἐλεύθερον μέχρι πρό τινος ἑλληνικὸν θέατρον διανύει σήμερον μίαν περίοδον μεταβατικήν. Διότι

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΙΚΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ

ΤΙ ΕΠΕΤΥΧΕ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ 4ΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Η ΕΛΛΑΣ ΣΕΒΑΣΤΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΧΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ κ. ΜΕΤΑΞΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΝ

ΟΛΥΜΠΙΑ, 27 Ἀπριλίου. (Τοῦ ἀποσταλμένου τοῦ «Τύπου»). — Ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἰς Κυπαρισσίαν ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Λαὲ τῆς ἐπαρχίας, εἶμαι βαθύτατα εὐγνώμων διὰ τὰς ἐκδηλώσεις αὐτὰς τῆς ἐμπιστοσύνης σου καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς σου εἰς τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἔργον κοινόν, σοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ ἐμοῦ. Αἱ ἐκδηλώσεις σου αὐταί, ἐρχόμεναι κατόπιν τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ λαοῦ ὁλοκλήρου τῆς Μεσσηνίας, τὴν ὁποίαν περιῆλθον, αἱ τόσον ἐνθουσιώδεις καὶ τόσον ἐγκάρδιοι, ἀποδεικνύουν πόσον εἶναι βαθειὰ καὶ στερεὰ μέσα στὴν ψυχή σου ριζωμένο τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Ἀὐγούστου (θύελλα ζητωκραυγῶν καὶ χειροκροτημάτων). Δὲν ξεύρω ποῖος τρελλὸς εἶπεν ὅτι τὸ καθεστὼς αὐτὸ ἐστέρησε τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν του, ἐνῷ πραγματικὰ τὸ καθεστὼς αὐτὸ τοῦ ἀπέδωκε τὴν πλήρη καὶ πραγματικὴν ἐλευθερίαν του (μυριόστομος κραυγή: μάλιστα, μάλιστα, νὰ μᾶς ζήσῃς). Διότι τὸν ἐλευθέρωσεν ἀπὸ τοὺς ἐσωτερικοὺς διχασμοὺς, ἀπὸ τὰ πάθη, ἀπὸ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους καὶ τὴν καταστροφήν, ἀπὸ τὴν κομματικὴν τυραννίαν, τὴν ὁποίαν ἐβλακιμάσατε ὅλοι σας, καὶ μάλιστα ἐσεῖς, ἀπὸ τὸν κομμουνισμόν, ἀπὸ τὴν ἀθεΐαν, ἀπὸ τὴν ἀηθειότητα, ἡ ὁποία ἐκυριάρχει παντοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ ὅλα τὰ κακὰ ἐλαττώματα, τὰ ὁποῖα ἔσπρωξαν τὸν τόπον εἰς ἕνα κατήφορον ποὺ θὰ εἶχεν ὡς τέρμα τὴν καταστροφὴν τῆς πατρίδος (ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίαι καὶ ζητωκραυγαί).

Δι' αὐτὸ εἶνε τόσον βαθειὰ στερεωμένο διότι πραγματικὰ εἶνε ἡ ἔκφρασις τῆς θελήσεώς σου, θελήσεως τὴν ὁποίαν εἴχες καὶ πολὺ πρὶν ἀπὸ τὴν 4ην Αὐγούστου καὶ τὴν ὁποίαν δὲν μπορεῖς νὰ τὴν πραγματοποιήσῃς καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν ἐξεδήλωνες μὲ ἀναστεναγμοὺς καὶ μὲ τὴν κοινὴν ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἀπέλπισιν: «δὲν εὑρίσκεται τέλος πάντων ἕνας ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος νὰ μᾶς γλυτώσῃ» (ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίαι). Λοιπὸν αὐτὸ ποὺ ἤθελες, Ἑλληνικὲ λαέ, ἔγινε. "Εγινε καὶ ἐπέτυχε μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ἐπιτυγχάνῃ. Διότι καθεστὼς καὶ πολιτεία, στηριζόμενα εἰς μύχια αἰσθήματα τοὺς ἁγνοὺς αὐτοῦ πόθους καὶ εἰς τὰς μεγάλας αὐτοῦ ἐπιδιώξεις δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ ἐπιτυγχάνουν πάντοτε.

ΤΑ ΙΔΑΝΙΚΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

Τί εἴχατε ζητήσει; Νὰ ἐπαισθάνεσθε ἔγκλιμα καὶ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν καὶ εἰς τὸν ἀέρα αὐτοῦ τοῦ ἐξοχικοῦ ἐζητήσατε. (Φρενῖτις ἐνθουσιασμοῦ). "Ἐζητήσατε νὰ καταλύεσθε καὶ σεῖς ἡ Ἑλλὰς τὴν θέσιν της μεταξὺ τῆς διεθνοῦς χορείας τῶν κρατῶν, νὰ ἔχητε καλὰ οἰκονομικά, ἐζητήσατε νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν διοχέτευσιν τῶν ὁποίων ἐπιθυμοῦσε ὅλοι οἱ προνομιοῦχοι καρβουνόπετρες τῶν μεγάλων πόλεων τῆς Ἑλλάδος οἱ ὁποῖοι τὰ χρήματά σας τὰ μετέτρεπον εἰς συναλλάγματα καὶ τὰ κατηθύνανε εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἴτε φανερὰ εἴτε λαθραίως ἀφήνοντες ἐνθέτον τὴν δραχμὴν δηλαδὴ τὴν ὑποτασσόμενοι σας τὴν ἰδικήν.

Καὶ τὴν ἐσώσαμεν μὲ μέτρα ἀληθῶς αὐστηρὰ καὶ τραχέα καὶ σκληρά. Ἀλλὰ ἀπέναντι ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι ἐνοοῦσαν νὰ πάρουν τὸ αἷμα τοῦ λαοῦ, διότι αἷμα του εἶνε τὸ ἀθηνὸν νόμισμα καὶ νὰ τὸ μεταγγίσουν πρὸς ὄφελός των εἰς τὸ ἰδιωτικόν, δεβαίως τέτοια μέτρα ἔπρεπε νὰ λάβωμεν. (Ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίαι).

ΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

"Ἐζήτησες τὴν κοινωνικὴν μεταρρύθμισιν. Οἱ ἐργάται ἐζήτησαν τὰ δικαιώματά των· ἀνθρώπινα καὶ τὰ ἐλάβομεν. Οἱ ἐργάται ἐζήτησαν νὰ ἐλαφρυνθῇ διὰ νὰ ἠμπορέσετε νὰ καλλιεργήσετε τὴν γῆν, τὸ ἐζητήσατε, καὶ μεῖς σᾶς ἐλαφρύνομεν ὅσα τὰ χρέη σας, σᾶς ἐδώσαμεν ὅλα

(ΗΜ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 3ην ΣΕΛΙΔΑ)

Στιγμιότυπα ἀπὸ τὴν ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν τοῦ κ. Μεταξᾶ εἰς τὴν Μεσσηνίαν. Ἀριστερὰ: Εἰς τὸν Πάμισον. Εἰς τὸ μέσον: Εἰς τὴν Βῶλον. Δεξιά: Εἰς τὴν Μεσσήνην.

Μέ τὸν προβολέα τῆς Ἱστορίας

Ὁ αἰνιγματώδης Σουλιώτης

Τοῦ συνεργάτου τοῦ «Τύπου» κ. Στεφ. Δάφνη

Θ΄

Στὶς 18 Ὀκτωβρίου τοῦ 1892 ὁ Πειραιώτης φαρὰς Σταῦρος Κυρατζῆς παρουσιάστηκε στὸ Διευθυντὴ τῆς Ἀσυλομίας καὶ τοῦ ἀνέφερε ὅτι καὶ αὐτὸς εἶχε γνωρίσει ἄλλοτε, στὴ Μελάσσα τῆς Ἰταλίας, τὸν Καπετὰν Γιώργη, ἔφερε μαζί του καὶ ἄκουσε ἀπὸ τὸν ἴδιο πολλὰ ἐπεισόδια τῆς Ἱστορίας του.

Μαζὶ μὲ τ' ἄλλα, ὁ Κατάστιχτος "Ανθρωπος τοῦ διηγήθηκε ὅτι ἐπαλήμησε στὶς τάξεις τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ ἐναντίον τῶν Ἀλγερίων, ὅπου ἔλεγε, συνήντησε καὶ τὸ γιαὶ τοῦ Κίτσου Τζαβέλλα, Δημήτριο, ἐλεγαν στεινοὶ φίλοι, ἐπαλλήμησαν μαζί, καὶ σὲ μιὰ μάχη τὸν εἶδε νὰ πέφτῃ μαζὶ μὲ σωρὸ ἄλλους πληγωμένους.

Ὁ Δημήτριος Τζαβέλλας διεκομίσθη κατόπιν στὸ Νεοσκομεῖο, ὅπου ὁ Κατάστιχτος τὸν ἐπισκέφθη πολλὲς φορές. "Ησαν οἱ μόνοι "Ελληνες στὸ γαλλικὸ στρατὸ τοῦ Ἀλγερίου καὶ ἡ φιλία τους εἶχε γίνει πολὺ στενή, ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα.

"Οταν ὁ Κατάστιχτος "Ανθρωπος ἦρθε στὰς Ἀθήνας, μιὰ μέρα ὁ Κυρατζῆς περνοῦσε ἀνέβω ἀπὸ τὸ Βράϊλα, ὅπου τὸν εἶχαν ἐγκλείσει, ὡς τεμπέλη θέσμα, στὴν ὁδὸν Λυκαβηττοῦ. Ἐθυμήθη, κοντὰ στὸ παληὸ ταχυδρομεῖο.

Εἶδε τότε τὴν εἰκόνα του τοιχοκολλημένη καὶ μπῆκε μέσα.

Οἱ παλαιοὶ φίλοι ἀνεγνωρίσθηκαν ἀμέσως.

Ὁ Κατσάνι Γιώργης ἐρώτησε τὸν Κυρατζῆ τί δουλειὰ κάνει, καὶ ὅταν ἔμαθε ὅτι εἶναι ἐγκυκλοπαίδης, τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ φέρῃ δυὸ διαλεχτὰ ἅρματα.

Ὁ Κυρατζῆς τοῦ τὰ ὑποσχέθη, καὶ τὴν ἄλλη μέρα τοῦ πῆγε δυὸ μεγαλοπρεπεῖς συγγραφές.

"Εφυγαν μαζί, ἤπιαν, καὶ ἔφαγαν μιλώντας γιὰ τὶς παληὲς ἱστορίες.

«Ἡ διήγησις αὐτὴ τοῦ ἠθοποιοῦ —ἐσχολίαζε τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ ἐφημερὶς «Ἀκρόπολις»— δίνεται νὰ εἶναι ἀπὸ στόμα καὶ κατὰ τοῦ Κατσαντώνη. Ἀλλ' Ἕλληνες βεβαίως ἦσαν τῆς διηγήσεως ταύτης οἱ ἀκροαταί, ἐπιφορτισμένοι ἢ ὄχι ἀπὸ τὴν ἀστυνομίαν νὰ ἐπιτηρήσωσι τὸν ἀφηγητήν».

Ἐδῶ τὸ παραθέτομεν ὅμως —δηλαδὴ στὶς 19 Ὀκτωβρίου— δίκες οἱ Ἀθηναϊκὲς ἐφημερίδες ἐδημοσίευαν τὸ ἀπὸ λαοῦ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ φιλογενεῖς καὶ φίλους τοὺς ἐξ ὑπογείου σημειοσχόντας τῆς χαρᾶς μου διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ ἀποβληθέντος ἀδελφοῦ μου Δημητρίου Κίτσου Τζαβέλλα, ἐκφράζω τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας μου.

Καλλιόπη Κ. Κριεζώτου

*

Ζοῦσε τὴν ἄγριη ἀνέχεια ὁ Στέφανος Ξένος, ὁ συγγραφεὺς τῆς «Η. φυλῆς τῆς Ἑλλησπόντου». Ἐπαναστάσεως καὶ θαλασσινῶν μυθιστορημάτων.

Ὁ Ξένος ἦταν ἄνθρωπος ἄξιος καὶ δούλος.

Ἐδημοσίευσε, λοιπόν, μιὰ ἐπιστολὴ ἀρκετὰ ἐλεεινολογικὴ:

«Ὅλ' μόνη ἀνθρώπους — ἔγραφε —

(ΗΜ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 3ην ΣΕΛΙΔΑ)

Εἰς τὸ περιθώριον

Εἰδήσεις καὶ περίεργα

Ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον

Α Ὁ διάσημος Ἄγγλος ἀεροπόρος Τζὶμ Μόλισσον, κάτοχος πολλῶν ἀθλητικῶν ρεκόρ, πρόκειται νὰ διασχίσῃ κατ' αὐτὰς ἐκεῖ μέσῃ μὲ κίνδυνον νὰ γάσῃ τὸ δίπλωμα τοῦ ἀεροπόρου.

—Μίαν ἡμέραν τοῦ περιλάβαντος ἔτους, ἔφθασεν εἰς στὴν γαλλικὴν λουτρόπολιν Λεντυκὶ ἐπιβάτωρ τοῦ ἀεροπλάνου ἑνὸς φίλου του.

—Τὴν ἐπομένην, ἔπαιξε εἰς τὸ ἐστιατόριον, τοῦ ἀεροδρομίου, μὲ τὴν συντροφιὰν μερικῶν ἀεροπόρων ὅταν αἰφνιδίως ἠκούσθη καὶ ἔτρεξεν εἰς τὸ ἀεροπλάνον του.

—"Επὶ ἀρκετὴν ὥραν ἔκλαιε ἐκεῖνο ἀπὸ τὰ ἀεροδρόμια εἰς τίνων χαμηλὴν ὕψος ὥστε οἱ παρισταμένοι ἐντρόμοι ἐξεπλήττοντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, κατόπιν δὲ ὑφώθη ἐλίγον καὶ ἤρχισεν ἐκτελῶν ἐπικινδύνους ἀκροβατισμούς.

—Αἱ ἀρχαὶ τοῦ ἀεροδρομίου ὑπέβαλον ἐναντίον του μήνυσιν ἐπὶ μέθῃ. Ὁ Μόλισσον δμως ἰσχυρίζεται ὅτι ἦτο πάντοτε νήφων τῆς πυξαρᾶς του.

Α Ὁ μαραγκιτὴς Ράϊ Ραζενδὴς Σαβάϊ Γιεσβάντ Ράο Χόλκερ Μαχαρατούφ, ἡγεμὼν ἑνὸς τῶν πλουσιωτέρων κρατῶν τῶν Ἰνδιῶν, τοῦ Ἰνδόρ, ἀνήγγειλε πρὸ ἡμερῶν ἐπισήμως εἰς τοὺς ὑπηκόους του ὅτι νυμφεύεται τὴν νεαρὰν Ἀμερικανίδα Μαργαρίτα Λούϊζ ἡ ὁποία εἶναι σὴ γυναῖκα τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷ μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς καρδιᾶς του.

—Διὰ νὰ συμφέρῃσαι καλὰ τὸν λαόν μου, προσέθεσεν ὁ ἡγεμονίσκος μὲ χαμόγελο, πρέπει νὰ ἔχω τὴν σωστὴν ἐσύγχρονον.

—Ὁ Ἰούδας σφίγγῃ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἕλκιδας τριάντα ἐτῶν, ἐνοικιάζεται διὰ τρίτην φορὰν εἰς ἕλκιδαν δέκα πέντε ἐτῶν.

—Ἡ περιουσία του ἐκτιμᾶται εἰς δεκὰ δισεκατομμύρια δραχμὰς καὶ ἀνήγγειλεν ὅτι θὰ διανείμῃ εἰς τοὺς πενητὰς δύο ἢ τρισεκατομμύρια δραχμῶν διὰ νὰ δυνηθοῦν καὶ αὐτοὶ νὰ μετάσχουν εἰς τὴν χαρὰν του.

Α Ἡ Γαλλὶς πρωταγωνίστρια τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου Λούς Γιωτὶ κόβεται τὸ γλυκύτατον εἰς τὴν Νότιον Γαλλίαν ὅπου ἔλαβε ἐπιστολὴν ἀπὸ μέρους τῶν προμάχ